

Uchwała przyjęta na Kongresie EPL, St. Julian's (Malta), 29–30 marca 2017 r.

Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu – każdy musi czerpać korzyści

Kryzys finansowy i gospodarczy z 2008 r. spowodował, że stanęliśmy na skraju całkowitej zapaści gospodarczej. Od tego czasu nastąpiło ożywienie naszych gospodarek, a ludzie powrócili do pracy. Nie wszyscy jednak zdołali już odczuć te zmiany. Naszą wolą jest, aby wszystkim żyło się lepiej – starszym i młodszemu, bogatym i biednym, kobietom i mężczyznom, mieszkańcom miast i obszarów wiejskich. Taki jest nasz główny cel.

Nasze ideały biorą swój początek w walce o równość szans oraz o zapewnienie każdemu możliwości czerpania korzyści. Jesteśmy przekonani, że jedynie zrównoważony wzrost gospodarczy może doprowadzić do długotrwałego ożywienia zapewniającego dobrobyt. Dla wielu obywateli najważniejszym źródłem dochodu i największą ochroną przed ubóstwem jest praca. Ryzyko ubóstwa w przypadku osób pracujących jest ponad trzykrotnie niższe niż dla osób bez pracy. Musimy zapewnić istnienie polityk sprzyjających włączeniu społecznemu, które będą korzystne dla każdej grupy społecznej i każdego obywatela. Sprzeciwiamy się polityce wydatków publicznych, która może wprowadzić ożywienie w krótkim okresie, lecz która w perspektywie długoterminowej przyczynia się do inflacji, utraty konkurencyjności, bezrobocia i ubóstwa.

Aby ludzie mogli odnieść sukces, potrzebują znacznie większych kompetencji: nowych zdolności, kreatywności, umiejętności korzystania z technologii cyfrowych, większej elastyczności oraz gotowości do dostosowania się. Musimy dopilnować, aby nasze polityki wspierały naszych obywateli zawsze wtedy, gdy wsparcie to jest potrzebne, oraz abyśmy zapewnili „siatkę bezpieczeństwa” działającą na zasadzie trampoliny, która pomoże ludziom niejako odbić się od bezrobocia i ponownie wejść na rynek pracy. Społeczna gospodarka rynkowa zapewnia doskonałą podstawę do formułowania polityki, która prowadzi do wzrostu przynoszącego korzyść wszystkim, a nie tylko nielicznym grupom społeczeństwa. Jesteśmy w końcu partią *ludową* i dokładamy wszelkich starań, by zbudować społeczeństwo i gospodarkę, które będą służyć każdemu.

Żadna partia polityczna nie jest w stanie zagwarantować miejsc pracy i sukcesu wszystkim obywatelom. Uczciwość jest dla nas niezmiennie ważną wartością, dlatego też nie będziemy składać obietnic, których nie możemy dotrzymać. Możemy jednak dostarczać strategie polityczne, które tworzą ramy dające każdemu obywatelowi możliwość odniesienia sukcesu poprzez rozwój i pogłębianie swoich talentów oraz umiejętności w pracy. Kluczowymi aspektami są dla nas w tym względzie kształcenie, kapitał ludzki i równość szans w przedsiębiorczym społeczeństwie.

Liczba ludności w UE stanowi ok. 7% światowej populacji, przy czym UE odpowiada za około 50% wszystkich świadczeń społecznych przyznawanych w skali globalnej. Unia Europejska ma najlepszy na świecie system opieki społecznej, z czego możemy być dumni. Zmiany demograficzne stanowią jednak wyzwanie dla finansowania naszego modelu opieki społecznej. Dlatego też podejmujemy wszelkie wysiłki na rzecz zapewnienia jak największego uczestnictwa

wszystkich obywateli w wieku produkcyjnym, a także na rzecz reform sektora publicznego, które będą uwzględniać przyszłe wyzwania. Pragniemy stworzyć warunki, w których każdy znajdzie swoją szansę rozwoju!

1. Wspieranie ożywienia – zapewnienie możliwości zarobku

Na skutek kryzysu finansowego i gospodarczego ucierpiało poważnie wiele osób i rodzin, ale żadna grupa nie odniosła tak dotkliwych strat jak nasza młodzież. Chociaż ogólne wskaźniki bezrobocia maleją, stopa bezrobocia młodzieży w UE-28 jest nadal zbyt wysoka. Pragniemy zapewnić naszym obywatelom większy dobrobyt i dobrostan – i chcemy to uczynić szybko – aby dać każdemu możliwość odczucia wzrostu gospodarczego. Musimy kontynuować naszą skuteczną politykę w zakresie wspierania ożywienia i tworzenia miejsc pracy. Musimy także dopilnować, by skutki tych działań były odczuwalne w każdym gospodarstwie domowym. Oznacza to niezmiennie, że należy kontynuować reformy strukturalne w celu zwiększenia wydajności sektora publicznego i poprawy funkcjonowania rynków pracy, a tym samym zapewnienia naszym obywatelom wysokiej jakości usług i miejsc pracy. EPL:

- przyznaje, że UE przekroczyła poziomy PKB z 2008 r. i stopniowo wychodzi z kryzysu;
- wzywa państwa członkowskie UE do kontynuowania reformy rynków pracy w celu zwiększenia ich elastyczności, zmniejszenia ryzyka bezrobocia, jak również w celu zapewnienia wszystkim dostępu do pracy;
- wzywa państwa członkowskie UE do dopilnowania, aby w politykach w zakresie rynku pracy zapewniano równe traktowanie pracowników, niezależnie od wieku czy płci;
- wzywa państwa członkowskie do stymulowania zatrudnienia ludzi młodych, zwłaszcza poprzez skuteczne i terminowe wdrażanie inicjatyw UE, takich jak gwarancja dla młodzieży;
- wzywa państwa członkowskie UE do dalszego wprowadzania reform strukturalnych w celu zwiększenia wydajności sektora publicznego i jakości usług, w miarę potrzeb poprzez prywatyzację elementów sektora publicznego;
- wzywa państwa członkowskie UE i Komisję Europejską do ukończenia wszystkich czekających na realizację projektów dotyczących jednolitego rynku, w tym jednolitego rynku cyfrowego, unii energetycznej i unii rynków kapitałowych; może to potencjalnie zwiększyć nasz PKB nawet o bilion euro;
- wzywa państwa członkowskie UE do wdrożenia, wraz z partnerami społecznymi, strategii na rzecz zatrudnienia i włączenia osób mających niższy poziom wykształcenia, pracowników niepełnosprawnych, pracowników ze środowisk migrantów i innych grup docelowych, w zależności od charakterystyki poszczególnych krajów.

2. Ożywienie inwestycji – dla bogatszej przyszłości

Inwestycje stanowią klucz do dobrobytu gospodarczego, innowacji i zrównoważonego wzrostu. W trakcie wyborów do PE w 2014 r. obiecaliśmy, że w przypadku wygranej doprowadzimy do ożywienia inwestycji. Dotrzymaliśmy tych obietnic. Dzięki planowi Junckera inwestycje zwiększyły się dotychczas o ponad 160 mld EUR, a przez pierwsze półtora roku realizacji tego planu dostęp do finansowania zyskało ponad 385 000 małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

W ostatecznym rozrachunku doprowadzi to do utworzenia milionów nowych miejsc pracy. Nie jest to jednak nasze ostatnie słowo: Nasza przyszłość zależy od inwestycji w innowacje, badania i rozwój, a także od wykorzystania umiejętności i kreatywności naszych obywateli oraz od zwiększenia wydajności. Pragniemy, by Europa była najlepszym miejscem; samym centrum, jeśli chodzi o zakładanie, prowadzenie i rozwój działalności gospodarczej oraz przedsiębiorstw. EPL:

- zdaje sobie sprawę, że wartość inwestycji wynosi ok. 2% PKB poniżej długoterminowej średniej wartości historycznej;
- wzywa państwa członkowskie do ustalenia inteligentnych budżetów państwa, w których uwzględni się więcej miejsca na te inwestycje rządowe, które przyczyniają się do silniejszego wzrostu gospodarczego, czyli m.in. na inwestycje w infrastrukturę i innowacje;
- z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji Europejskiej dotyczący podwojenia do 2022 r. Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych;
- wzywa państwa członkowskie do ograniczenia biurokracji w przypadku inwestycji kapitałowych w celu wsparcia inwestycji w rozwijające się przedsiębiorstwa;
- wzywa państwa członkowskie do przeforsowania wniosku Komisji Europejskiej dotyczącego unii rynków kapitałowych w celu zapewnienia wszystkim przedsiębiorstwom, niezależnie od wielkości, lepszego dostępu do finansowania, zwłaszcza w krajach, gdzie rynek finansowy i rynek wysokiego ryzyka są mniej rozwinięte;
- wzywa państwa członkowskie do przeforsowania wniosków dotyczących europejskiego funduszu funduszy w celu ułatwienia łączenia zasobów i umożliwienia większych inwestycji w rozwijające się przedsiębiorstwa w Europie;
- wzywa instytucje europejskie i państwa członkowskie do szybkiego wdrożenia inicjatywy na rzecz start-upów i scale-upów w celu zapewnienia start-upom pomocy w przetrwaniu i rozwijaniu się w Europie oraz warunków potrzebnych im, by stać się kolejnymi światowymi liderami;
- wzywa Unię do dalszego ograniczania regulacji oraz unikania ich w zakresie rozwoju nowych technologii.

3. Inwestowanie w umiejętności „robotoodporne” – dla bezpieczeństwa zatrudnienia

Świat zmienia się w niespotykanym dotychczas tempie. Nasze systemy kształcenia muszą dotrzymać kroku tym zmianom. Należy zwiększyć inwestycje w szkolenia w zakresie umiejętności zarówno dla osób obecnych już na rynku pracy, jak i dla obecnie kształcących się dzieci i młodzieży. Podstawowe inwestycje publiczne w kapitał ludzki – m.in. w sektory zdrowia i kształcenia – mogą przynieść ważne długofalowe zyski. Jedynie stosując w praktyce zasadę uczenia się przez całe życie, możemy znaleźć rozwiązania różnych stojących przed nami wyzwań: poprzez zmianę kwalifikacji i poprawę umiejętności pracowników w zawodach, którym w największym stopniu grozi zastąpienie technologią lub istotna zmiana na skutek jej zastosowania, a także poprzez zapewnianie istotnych umiejętności – takich jak umiejętności cyfrowe, zręczność intelektualna, zdolności interpersonalne, kreatywność i nastawienie na współpracę – aby w ten sposób pomóc naszej młodzieży odnieść w przyszłości sukces. Umiejętności będą zyskiwać na znaczeniu, ponieważ obywatele będą prawdopodobnie znacznie częściej niż kiedyś zmieniać miejsca pracy, profesje i dziedziny zawodowe, a także z uwagi na to,

że niektóre stanowiska, zwłaszcza te wymagające niewielkich umiejętności i łatwe do zautomatyzowania, znikną na skutek zmian technologicznych. Zapewnienie wszystkim obywatelom dostępu do wysokiej jakości kształcenia – na każdym etapie życia i kariery zawodowej – będzie kluczem do osiągnięcia prawdziwej równości szans. W wielu nowych działalnościach różnica między zatrudnieniem a samozatrudnieniem stała się mniej wyraźna. Jako partia, która wspiera merytokrację, musimy dopilnować, aby każda praca była nadal uczciwie wynagradzana. EPL:

- przyznaje, że – jak wynika z badań – wysokiej jakości edukacja przedszkolna odgrywa ważną rolę we wspieraniu równości i przygotowywaniu dzieci do kształcenia formalnego;
- przyznaje, że kształcenie jest procesem, który rozpoczyna się we wczesnym wieku i musi trwać przez całe życie, aby zapewnić gotowość na wszelkie ewentualne wyzwania;
- wzywa państwa członkowskie do inwestowania w systemy kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach kształcenia, od przedszkoli po szkolnictwo wyższe, kształcenie i szkolenie zawodowe i dalsze poziomy, aby systemy kształcenia w Europie stały się najbardziej konkurencyjne i innowacyjne na świecie; potrzebne są dalsze wysiłki, zwłaszcza na rzecz ograniczenia odsetka osób przedwcześnie kończących naukę;
- wzywa państwa członkowskie do zapewnienia wszystkim obywatelom dostępu do wysokiej jakości kształcenia i szkolenia, które jest bezpłatne lub przystępne pod względem kosztów;
- wzywa państwa członkowskie do inwestowania w wysokiej jakości kształcenie dorosłych w celu zagwarantowania obywatelom dostępu do programów poprawy umiejętności i zmiany kwalifikacji;
- wzywa państwa członkowskie do współpracy z partnerami społecznymi, zwłaszcza z pracodawcami, w celu zagwarantowania, że programy kształcenia i szkolenia wyposażają obywateli w niezbędne umiejętności oraz wspierają poprawę w zakresie szkolenia w miejscu pracy, w tym poprzez rozwój uczenia się opartego na pracy (np. w formie przygotowania zawodowego);
- wzywa państwa członkowskie, aby usprawniły proces gromadzenia informacji na temat potrzeb i tendencji w zakresie umiejętności oraz wspierały proces opracowywania strategii rozwoju umiejętności na szczeblu krajowym, regionalnym i sektorowym w celu wspierania perspektywicznych podejść, które mogą pomóc kształtować innowacje.

4. Wspieranie wysokiej jakości polityk społecznych – zapewnianie trampoliny

Stawanie w obronie społecznej gospodarki rynkowej oznacza, że wspieramy ludzi w momencie, gdy napotykają trudności. Solidarność jest jedną z naszych kluczowych wartości, lecz musi ona iść w parze ze sprawiedliwością i odpowiedzialnością. Jesteśmy zobowiązani pomagać osobom w potrzebie, a jednocześnie dążyć do zapewnienia jak największego uczestnictwa wszystkich obywateli w wieku produkcyjnym. Pragniemy zatem traktować priorytetowo aktywne polityki, które pomagają ludziom w możliwie jak najszybszym ponownym wejściu na rynek pracy. Będziemy potrzebować wkładu ze strony każdego obywatela; tym bardziej, że liczba ludności w wieku produkcyjnym stale maleje w kategoriach względnych. Ludzi stających w obliczu trudności należy traktować z szacunkiem i trzeba pomóc im iść naprzód. Struktury rynku pracy podlegają

ciągłym zmianom; dlatego też powinniśmy zmodyfikować nasze polityki społeczne w celu skutecznego zaspokojenia potrzeb obywateli w szybko zmieniającym się świecie. EPL:

- przyznaje, że między 1994 r. a 2008 r. doszło w UE do zmniejszenia nierówności w dochodach, a następnie wskaźnik ten pozostał na niezmiennym poziomie;
- przyznaje, że w UE zmniejsza się ubóstwo bezwzględne, które występuje obecnie niezwykle rzadko, podczas gdy ryzyko ubóstwa i wykluczenia społecznego to wciąż rzeczywistość dla niektórych osób, w tym dla 10% pracowników w Europie;
- potwierdza, że polityka społeczna należy do kompetencji dzielonych oraz że we wszystkich decyzjach należy przestrzegać zasad pomocniczości i proporcjonalności: należy podjąć większe wysiłki na rzecz umocnienia wymiaru społecznego w UE;
- potwierdza, że polityka społeczna musi być kształtowana i realizowana wraz z podmiotami społecznymi, zwłaszcza z partnerami społecznymi;
- wzywa państwa członkowskie do reformy ich systemów socjalnych w związku ze spodziewanymi zmianami w strukturach rynku pracy;
- wzywa państwa członkowskie do inwestowania w aktywne polityki rynku pracy w celu wspierania tworzenia miejsc pracy oraz zapobiegania w możliwie jak największym stopniu problemom na rynku pracy;
- wzywa państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na to, aby w ramach polityk społecznych zawsze zachęcano ludzi do szukania i podejmowania zatrudnienia oraz zapewniano im wsparcie w tym procesie;
- domaga się tworzenia zachęt tak, aby zagwarantować, że z wyraźnymi korzyściami wiąże się podjęcie zatrudnienia, a nie dalsze korzystanie z systemu pomocy społecznej;
- wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia usług elektronicznych w celu zwiększenia wydajności usług publicznych, zarówno jeśli chodzi o radzenie sobie z biurokracją, jak i o jednoczesne działanie na korzyść obywateli poprzez zapewnienie lepszego dostępu do usług społecznych.

5. Sprawiedliwe społeczeństwo – każdy wnosi swój wkład

Dla naszych społeczeństw istotne jest, aby obywatele uznawali polityki i przepisy za sprawiedliwe. Musimy dopilnować, aby każdy wносił sprawiedliwy wkład w zapewnianie usług, z których wszyscy korzystamy. Wszystkie przedsiębiorstwa, niezależnie od wielkości, należy generalnie traktować w taki sam sposób: Nie mogą istnieć żadne luki w prawie zapewniające niektórym firmom niedostępne dla wszystkich korzyści finansowe lub inne. To samo dotyczy obywateli: Każdy z nich, bogaty czy biedny, musi pomóc w swojej części obowiązków. Musimy zdecydowanie zwalczać oszustwa podatkowe – zarówno przez szacunek dla sprawiedliwości, jak i w celu uniknięcia sytuacji, w której tylko niewielka część społeczeństwa ponosi obciążenia na rzecz ogółu. Kwestie podatkowe należą wprawdzie do kompetencji krajowych, jednak UE również musi mieć wkład w walkę z oszustwami podatkowymi.

EPL:

- wzywa państwa członkowskie do zapewnienia jednakowego traktowania wszystkich przedsiębiorstw w ich krajowych systemach podatkowych, tak aby żadne przedsiębiorstwa nie mogły unikać wypełniania swojej sprawiedliwej części obowiązków;

- wzywa zarówno państwa członkowskie, jak i Komisję Europejską do podjęcia skuteczniejszej międzynarodowej współpracy w walce z oszustwami podatkowymi;
- wzywa państwa członkowskie i Komisję Europejską do dopilnowania, aby podatki odprowadzane były w miejscu uzyskania dochodu oraz aby w krajowych systemach podatkowych unikano podwójnego opodatkowania.